

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH QUẢNG BÌNH**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 10/2024/DS - PT

Ngày: 30-01-2024

“V/v Tranh chấp đòi lại tài sản”

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG BÌNH**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Bà Từ Thị Hải Dương

Các Thẩm phán: Bà Hoàng Thị Thanh Nhân; Ông Dương Viết Hải

- Thư ký phiên tòa: Bà Võ Thị Như Ngọc – Thư ký TAND tỉnh Quảng Bình.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình: Bà Chế Thị Bích Thủy-
Kiểm sát viên.

Ngày 30 tháng 01 năm 2024, tại Trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Quảng Bình xét xử phúc thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 97/2023/TLPT- DS ngày 14 tháng 11 năm 2023, về việc “Tranh chấp đòi lại tài sản”.

Do bản án Dân sự sơ thẩm số 47/2023/DS-ST ngày 25/9/2023 của Toà án nhân dân thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 5845/2023/QĐ-PT ngày 26/12/2023 giữa các đương sự:

1. *Nguyên đơn:* Công ty cổ phần vận tải du lịch H; địa chỉ: Số b, đường T, phường T, quận H, Thành phố Hà Nội. Người đại diện theo pháp luật: Ông Chu Quang Đ, Giám đốc, có mặt.

2. *Bị đơn:* Ông Võ Bá H1, sinh năm 1980; địa chỉ: Thôn b Đ, xã P, huyện L, tỉnh Quảng Bình; Hiện đang chấp hành án tại Đội 3 K3 Trại giam Đ, có đơn xin xét xử vắng mặt.

Người kháng cáo: Nguyên đơn Công ty cổ phần vận tải du lịch H.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện, tài liệu, các lời khai trong quá trình giải quyết vụ án và tại phiên tòa, người đại diện theo pháp luật Công ty cổ phần vận tải du lịch H trình bày:

Ông Võ Bá H1 được Công ty H tuyển dụng vào Công ty giữ chức vụ lái xe có trả lương hàng tháng. Ngày 11/5/2022 Công ty giao cho ông Võ Bá H1 điều khiển phương tiện BKS 29B- 083.50 vận chuyển hành khách từ Quảng Bình ra Hà Nội, khi đến địa phận đường liên xã Thạch Kênh - Thạch Liên, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh thì gây ra tai nạn làm chết hai người. Trong quá trình giải quyết bồi thường cho hai gia đình bị hại, Công ty đã yêu cầu gia đình Võ Bá H1 thay Võ Bá H1 khắc phục hậu quả. Tuy nhiên phía gia đình và ông Võ Bá H1 thoái thác không đồng ý khắc phục

hậu quả. Vì vậy, Công ty H đã thỏa thuận với hai gia đình bị hại, bồi thường cho mỗi gia đình 160.000.000 đồng (một trăm sáu mươi triệu đồng). Căn cứ bản án số 58/2022/HSST ngày 21/09/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh tuyên về trách nhiệm dân sự “Công ty cổ phần vận tải du lịch H có quyền khởi kiện yêu cầu bị cáo Võ Bá H1 phải hoàn trả khoản tiền theo quy định pháp luật mà công ty đã bỏ ra để bồi thường cho đại diện hợp pháp của các bị hại”, Công ty H buộc Võ Bá H1 hoàn trả lại số tiền 320.000.000 đồng mà Công ty đã thay Võ Bá H1 bồi thường dân sự cho gia đình người bị hại.

Ý kiến của bị đơn ông Võ Bá H1: Đối với số tiền 320.000.000 đồng Công ty H yêu cầu ông H1 trả đề nghị Công ty trừ lại số tiền bảo hiểm mà Công ty bảo hiểm Bru điện, địa chỉ: Khu 533, Bắc Trần Quang Khải, phường Đồng Phú, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình đã chi trả bồi thường dân sự cho bên thứ ba. Theo ông H1, khi xảy ra tai nạn giao thông thì ông đã đi đúng tốc độ, đúng phần đường, chỉ có lỗi do không chú ý quan sát hệ thống báo hiệu giao thông để giảm tốc độ. Do đó, ông chỉ chấp nhận trả 1/3 số tiền bồi thường cho gia đình người bị hại sau khi trừ số tiền Công ty bảo hiểm đã chi trả. Khi xảy ra tai nạn ông gọi điện cho Công ty H để tới thấp hương cho các bị hại nhưng công ty không thực hiện và ông đã phải tự bỏ tiền ra để tự lo. Hiện nay, ông H1 đang thi hành án tại Trại Giam Đồng Sơn nên chưa có khả năng trả tiền. Số tiền 320.000.000 đồng, Công ty H tự thỏa thuận với phía bị hại và không có thông tin gì cho ông nên Công ty H phải tự bồi thường.

Tại Bản án số 47/2023/DS-ST ngày 25/9/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới đã quyết định: Áp dụng khoản 3 Điều 26, Điều 35, điểm a khoản 1 Điều 39, khoản 1 Điều 227 của Bộ luật tố tụng dân sự; điểm b khoản 1 Điều 591, 601 của Bộ luật dân sự, xử: Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Công ty cổ phần vận tải du lịch H buộc ông Võ Bá H1 phải trả cho Công ty cổ phần vận tải du lịch H số tiền 320.000.000 đồng (*Bằng chữ: Ba trăm trăm hai mươi triệu đồng*).

Ngoài ra bản án sơ thẩm còn tuyên về án phí dân sự sơ thẩm, quyền kháng cáo cho các đương sự.

Ngày 09/10/2023, Công ty cổ phần vận tải du lịch H có đơn kháng cáo với nội dung: Đề nghị Tòa án cấp phúc thẩm xem xét sửa bản án sơ thẩm số 47/2023/DS-ST ngày 25/9/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới theo hướng chấp nhận toàn bộ yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Công ty cổ phần vận tải du lịch H.

Tại phiên tòa, người kháng cáo Công ty cổ phần vận tải du lịch H giữ nguyên nội dung trong đơn kháng cáo. Nguyên đơn cho rằng, do công ty H mua bảo hiểm nên khi Công ty bảo hiểm chi trả thì Công ty H được hưởng, ông Võ Bá H1 không mua bảo hiểm nên ông phải có trách nhiệm bồi thường mà không được hưởng quyền lợi bảo hiểm. Sau khi Hội đồng xét xử công bố tài liệu về việc Công ty Bảo hiểm đã chi trả Bảo hiểm dân sự cho bên thứ ba do công ty Bảo hiểm cung cấp, Công ty H vẫn yêu cầu ông Võ Bá H1 phải trả cho Công ty H số tiền 320.000.000 đồng. Bị đơn có đơn đề nghị xử vắng mặt.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Quảng Bình phát biểu quan điểm giải quyết vụ án:

- Về tố tụng: Trong quá trình tiến hành tố tụng, giải quyết vụ án người tiến hành tố tụng, người tham gia tố tụng đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng Dân sự
- Về nội dung: Đề nghị Hội đồng xét xử giữ nguyên án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên toà và căn cứ kết quả tranh luận tại phiên toà, Hội đồng xét xử nhận định:

[1]. Về tố tụng: Cấp sơ thẩm xác định đúng thẩm quyền giải quyết, xác định đúng tư cách tham gia tố tụng của đương sự. Tuy nhiên, án sơ thẩm xác định quan hệ tranh chấp đòi lại tài sản là không đúng mà phải xác định quan hệ tranh chấp bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng, trong đó các đương sự có liên quan đến phương tiện là nguồn nguy hiểm cao độ gây tai nạn tranh chấp nhau về nghĩa vụ bồi thường thiệt hại.

[2]. Về nội dung: Xét kháng cáo của nguyên đơn Công ty cổ phần vận tải du lịch H về việc buộc ông Võ Văn H1 phải hoàn trả số tiền 320.000.000 đồng mà Công ty H đã bồi thường dân sự cho những gia đình bị hại trong vụ tai nạn giao thông thay cho Võ Bá H1, Hội đồng xét xử thấy: Căn cứ vào biên bản thỏa thuận giữa công ty H và đại diện hai gia đình người bị hại trong vụ giao thông xảy ra ngày 11/5/2022 tại xã Thạch Liên, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh và căn cứ vào nội dung bản án số 58/2022/HSST ngày 21/09/2022 của Tòa án nhân dân huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh thì việc công ty H trình bày đã bồi thường cho hai gia đình bị hại 320.000.000 đồng là có thật. Án sơ thẩm nhận định trình bày của Công ty H về việc đã bồi thường số tiền nói trên không có căn cứ và Tòa cấp sơ thẩm đã nhận định tiền mai táng phí phải chi trả cho mỗi gia đình 80.000.000 đồng là thiếu chính xác và không có căn cứ. Vì vậy, xác định số tiền Công ty H đã bồi thường cho hai gia đình người bị hại tổng số tiền 320.000.000 đồng. Án sơ thẩm không yêu cầu đương sự cung cấp chứng cứ và tin vào lời khai của Công ty H về việc Công ty Bảo hiểm Bưu điện khu vực Bình Trị Thiên đã chi trả để bồi thường cho bên thứ ba 160.000.000 là không có căn cứ. Tại cấp phúc thẩm, theo yêu cầu của Tòa án, Công ty bảo hiểm Bưu điện khu vực Bình Trị Thiên đã có công văn số 05/PTI BTT – 2024 18/01/2024 xác định Công ty đã bồi thường trách nhiệm dân sự 2 người tử vong với tổng số tiền 300.000.000 đồng, chuyển trực tiếp cho chủ xe là Công ty CP vận tải H. Như vậy, sau khi trừ số tiền công ty Bảo hiểm trả cho Công ty H thì số tiền mà Công ty H phải chi trả là 20.000.000 đồng. Theo quy định tại khoản 2 Điều 601 Bộ luật dân sự thì chủ sở hữu nguồn nguy hiểm cao độ phải bồi thường thiệt hại do nguồn nguy hiểm cao độ gây ra. Nếu chủ sở hữu đã giao cho người khác chiếm hữu, sử dụng thì người này phải bồi thường, trừ trường hợp có thỏa thuận khác. Như vậy, mặc dù theo trình bày của nguyên đơn, bị đơn thì Võ Bá H1 đang trong thời gian thử việc nhưng cũng đã được Công ty giao xe để lái và trả lương hàng tháng (chiếm hữu, sử dụng). Vì vậy, Võ Bá H1 phải có nghĩa vụ bồi thường số tiền cho người bị hại sau khi đã trừ số tiền Công ty Bảo hiểm chi trả. Công ty H đã bồi thường thay nên cần chấp nhận một phần kháng cáo của Công ty H để sửa án sơ thẩm của Tòa án nhân dân thành phố Đồng

Hới, tỉnh Quảng Bình, buộc ông Võ Bá H1 phải hoàn trả cho Công ty H số tiền 20.000.000 đồng.

[3]. Về án phí: Công ty H kháng cáo được chấp nhận 1 phần nên không phải chịu án phí phúc thẩm. Tuy nhiên, sửa án phí dân sự sơ thẩm cho phù hợp quy định của pháp luật. Buộc Công ty H phải chịu án phí của số tiền không được Tòa án chấp nhận và buộc Võ Bá H1 phải chịu án phí của số tiền phải hoàn trả cho công ty H.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 148, khoản 2 Điều 308, Điều 313 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015; Điều 591, Điều 601 Bộ luật dân sự năm 2015; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí về lệ phí Tòa án, chấp nhận một phần kháng cáo của nguyên đơn, sửa bản án sơ thẩm số 47/2023/DS-ST ngày 25/9/2023 của Tòa án nhân dân thành phố Đồng Hới, xử:

1. Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn Công ty cổ phần vận tải du lịch H, buộc ông Võ Bá H1 phải trả cho Công ty cổ phần vận tải du lịch H số tiền 20.000.000 đồng.

2. Về án phí: Án phí dân sự phúc thẩm: Công Công ty cổ phần vận tải du lịch H không phải chịu, được trả lại 300.000 đồng án phí dân sự phúc thẩm mà công ty đã nộp tại biên lai số 31AA/2021/0001539 ngày 23/5/2023 và 31AA/2021/0001702 ngày 24/10/2023 của Chi cục thi hành án dân sự thành phố Đồng Hới. Về án phí dân sự sơ thẩm: Xử buộc ông Võ Bá H1 phải chịu 1.000.000 (một triệu) đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm và xử buộc Công ty du lịch H phải chịu 15.000.000 (mười lăm triệu) đồng án phí dân sự sơ thẩm, được trừ vào số tiền tạm ứng án phí sơ thẩm Công ty cổ phần vận tải du lịch H đã nộp 8.000.000 (tám triệu) đồng theo biên lai số 0001539 ngày 23/5/2023 tại Chi cục thi hành án Dân sự thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình. Số tiền án phí dân sự sơ thẩm Công ty CP vận tải du lịch H còn phải nộp là 7.000.000 (bảy triệu) đồng.

4. Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- TANDCC tại Đà Nẵng;
- VKSNDCC tại Đà Nẵng;
- VKSNDCC tỉnh Quảng Bình
- Chi cục THADS huyện Quảng Ninh;
- TAND huyện Quảng Ninh
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA
(đã ký)**

Từ Thị Hải Dương

